

Luca Jahier, Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Κατά τη γνώμη σας, η μέχρι σήμερα ανταπόκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) στην COVID-19 είναι ικανοποιητική; Τι περισσότερο πιστεύετε ότι θα μπορούσε να έχει γίνει;

Παρά κάποιον αρχικό δισταγμό, η ΕΕ έπραξε εντός τεσσάρων εβδομάδων περισσότερα απ' όσα είχε πράξει στα τέσσερα έτη που ακολούθησαν την κρίση του 2008, με τις παρεμβάσεις που έχουν ήδη αποφασιστεί να υπερβαίνουν σχεδόν τα 3 τρισεκατομμύρια ευρώ.

Ύψωσε ήδη ισχυρά τείχη για την προστασία των Ευρωπαίων εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των κυβερνήσεων, καθώς και για την αντιμετώπιση των πολυάριθμων επειγουσών αναγκών που δημιούργησε η πανδημική κρίση, τις οποίες δεν θα μπορούσαμε καν να φανταστούμε πριν από την κρίση. Τροποποίησε τους οικονομικούς της κανόνες, ενεργοποίησε τη γενική ρήτρα διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, επέκτεινε την ευελιξία των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, διασφάλισε τη μεγαλύτερη μέχρι σήμερα παροχή ρευστότητας από την ΕΚΤ (750 δισ. ευρώ) και δρομολόγησε πολλές άλλες δράσεις στο πλαίσιο των υφιστάμενων προϋπολογισμών της ΕΕ. Συμφώνησε να εκπονήσει ένα Σχέδιο Ανάκαμψης για την Ευρώπη και ενέκρινε δίκτυ ασφαλείας ύψους 540 δισ. που περιλαμβάνει το πρόγραμμα SURE, το οποίο μπορεί να θεωρηθεί ως ένα από τα σημαντικότερα κοινωνικά επιτεύγματα της διαδικασίας ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Αυτή η εντυπωσιακή απάντηση δίνει σάρκα και οστά στην έννοια της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης, αν και όλοι γνωρίζουμε ότι χρειάζονται περισσότερα. Η Επιτροπή πρέπει πλέον να υποβάλει

αναθεωρημένη πρόταση για το ΠΔΠ, καθώς και για τη χρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης.

Το αναθεωρημένο ΠΔΠ θα πρέπει να στοχεύει στην καλύτερη ανάκαμψη της Ευρώπης από την κρίση και στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, εστιάζοντας σε πέντε κύριες προτεραιότητες: **υγεία, εργαζόμενοι, επιχειρήσεις, συνοχή και εξωτερική δράση.**

Θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει ένα ενισχυμένο σύστημα ιδίων πόρων της ΕΕ το οποίο να μπορεί να χρησιμοποιηθεί με μεγαλύτερη ευελιξία, μεταξύ άλλων για τη σταδιακή ανάπτυξη μιας πραγματικής λειτουργίας μακροοικονομικής σταθεροποίησης, με απώτερο στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ΕΕ και ιδίως της Ευρωζώνης απέναντι σε μελλοντικούς οικονομικούς κλυδωνισμούς.

Προτείνω το νέο ΠΔΠ να αυξήσει τα αρχικώς προτεινόμενα κατά τουλάχιστον 25%, βασιζόμενο πρωτίστως σε μηχανισμούς ιδίων πόρων.

Ζητώ επίσης την άμεση δρομολόγηση ενός **νέου ισχυρού προγράμματος ΕΤΣΕ** που θα πρέπει να μοχλεύσει τουλάχιστον 1 τρισ. ευρώ κατά τα επόμενα δύο χρόνια για τις αναγκαίες επενδύσεις στις στρατηγικές προτεραιότητες της ΕΕ.

Προσδοκώ από τα κράτη μέλη να συμφωνήσουν τάχιστα σχετικά με το νέο ΠΔΠ, προκειμένου τα προγράμματα δαπανών να ξεκινήσουν χωρίς καθυστέρηση, ούτως ώστε ο προϋπολογισμός της ΕΕ να χρησιμοποιηθεί ως εγγύηση για την έκδοση της απαιτούμενης ποσότητας ομολόγων ανάκαμψης, χωρίς αμοιβαιοποίηση του υφιστάμενου χρέους και με εστίαση στις μελλοντικές επενδύσεις σχετικά με συμφωνημένες προτεραιότητες.

Αναφερθήκατε στην ευρωπαϊκή αλληλεγγύη. Μετά την COVID-19, ποια είναι η άποψή σας για την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ;

Παρότι υπήρξαν συγκρούσεις μεταξύ των πιστωτριών και των οφειλετριών χωρών, του Βορρά και του Νότου της Ευρώπης, μετά την τελευταία σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 23 Απριλίου δεν υφίστανται πλέον εντάσεις. Παρατηρείται επιτέλους σαφής πολιτική προσήλωση στη συνεργασία για μια κοινή ευρωπαϊκή λύση στο πρόβλημα της νόσου COVID-19.

Η κρίση έδειξε ξεκάθαρα πως εξαρτόμαστε ο ένας από τον άλλον και οφείλουμε να διασφαλίσουμε ότι θα εξέλθουμε από αυτήν με ισχυρότερο ευρωπαϊκό αίσθημα, με ενισχυμένη την αίσθηση του ανήκειν σε μια κοινότητα.

Οι εαρινές οικονομικές προβλέψεις του 2020 δείχνουν ότι καμία χώρα δεν θα ξεπεράσει αλώβητη τους οικονομικούς κλυδωνισμούς που προκάλεσε η νόσος COVID-19.

Η οικονομία της ΕΕ προβλέπεται να συρρικνωθεί κατά 7,5% το 2020 (από -4,25% στην Πολωνία έως -9,75% στην Ελλάδα) και να αναπτυχθεί κατά περίπου 6% το 2021. Οι προβλέψεις οικονομικής ανάπτυξης για την ΕΕ και την Ευρωζώνη έχουν αναθεωρηθεί προς τα κάτω κατά περίπου 9 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τις φθινοπωρινές οικονομικές προβλέψεις του 2019.

Δεδομένης της αδιαμφισβήτητης αλληλεξάρτησης των οικονομιών μας, ο τρόπος με τον οποίο θα διαμορφωθεί η ανάκαμψη σε κάθε κράτος μέλος θα επηρεάσει επίσης την ισχύ της ανάκαμψης σε άλλα κράτη μέλη. Η απάντησή μας πρέπει όντως να βασίζεται στην ευρωπαϊκή δράση, εμπιστοσύνη και αλληλεγγύη. **Για να αποφύγουμε άλλη μία χαμένη δεκαετία, θα χρειαστούμε ένα εκτεταμένο Ταμείο Ανάκαμψης.**

Η μόνη εναλλακτική εκδοχή στην προκειμένη περίπτωση είναι η διάλυση της Ευρώπης στα εξών συνετέθη, η πρόκληση νέων και καταστροφικών συγκρούσεων μεταξύ εκείνων που θα ζημιωθούν περισσότερο και νωρίτερα και εκείνων που θα ζημιωθούν αργότερα, η παράδοσή μας, κομμάτι-κομμάτι, σε άλλες δυνάμεις και συμφέροντα και οι τίτλοι τέλους σε πολλά από τα δημοκρατικά επιτεύγματα για τα οποία είμαστε όλοι υπερήφανοι.

Ένα ολοκληρωμένο ευρωπαϊκό σχέδιο οικονομικής ανάκαμψης αποτελεί μία επαρκή απάντηση στις τρέχουσες προκλήσεις και ένα αποτελεσματικό στήριγμα για το ευρωπαϊκό εγχείρημα;

Δεν αρκεί να ειπωθεί ότι χρειαζόμαστε ανάκαμψη. Πρέπει να αναλογιστούμε τι είδους ανάκαμψη χρειαζόμαστε. Πιστεύω ότι η **Πράσινη Συμφωνία** είναι πλέον ακόμη πιο ζωτικής σημασίας για το μέλλον, όχι μόνο λόγω της ήδη αποδεδειγμένης συσχέτισης μεταξύ των περιοχών μεγαλύτερης εξάπλωσης του ιού και των πιο μολυσμένων περιοχών, αλλά και επειδή η κλιματική αλλαγή μπορεί να επηρεάσει τα οικονομικά συστήματα και τις ζωές των πολιτών κατά τρόπο εκθετικά μεγαλύτερο από ό,τι η πανδημία, παρότι ο ιός ενσταλάζει τον φόβο ενώ το κλίμα όχι.

Αυτό που δεν μπορεί να αμφισβητηθεί είναι ότι η απάντηση στην κρίση θα απαιτήσει τεράστιες δημόσιες επενδύσεις, συστήματα εγγύησης των ιδιωτικών πιστώσεων και εισοδηματική στήριξη που θα επιφέρουν αναπόφευκτα νέο μείζονα ρόλο για τα δημόσια ταμεία και νέο χρέος.

Πρέπει, μακροπρόθεσμα, να **στραφούμε σε μια επενδυτική λογική δημιουργίας πλούτου και συνοχής** και να επιδιώξουμε τη χάραξη μιας **στρατηγικής βασισμένης σε πέντε κύρια σημεία: υγεία, εργασία, επιχειρήσεις, ψηφιακός κόσμος και βιωσιμότητα**. Αυτό το μείγμα έχει, σε μεγάλο βαθμό, συμπεριληφθεί ήδη στις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της τρέχουσας θητείας της ΕΕ, εξαιρουμένης της υγείας που θα πρέπει να ενισχυθεί, μεταξύ άλλων, με την εκτεταμένη αναθεώρηση του συνολικού πολυετούς ευρωπαϊκού προϋπολογισμού.

Η ευρωπαϊκή στρατηγική εξόδου από την κρίση πρέπει —και μπορεί— να καταστεί παράγοντας επιτάχυνσης της μετάβασης σε πιο βιώσιμα πρότυπα παραγωγής και κατανάλωσης.

Πρέπει να επανεξετάσουμε τάχιστα τα αστικά μας μοντέλα, την οικιακή θέρμανση, τις μεταφορές και την καθιέρωση αποδοτικότερων συστημάτων παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας, μεταξύ άλλων με μεγαλύτερη χρήση της κυκλικής οικονομίας. Πρόκειται για τομείς όπου μπορούν να δημιουργηθούν επιχειρήσεις και θέσεις εργασίας και να αξιοποιηθούν καλύτερα οι περιφέρειες και οι ΜΜΕ, δημιουργώντας έτσι έσοδα.

Δεν πρέπει απλά να **επενδύσουμε ταχέως στο ψηφιακό περιβάλλον** και να ανακτήσουμε τον χαμένο χρόνο, αλλά και να αποκτήσουμε στρατηγική αυτονομία στην ψηφιακή κοινωνία, τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης (ΤΝ) και τις επικοινωνίες τελευταίας γενιάς, που συνειδητοποιήσαμε ότι είναι ουσιώδους σημασίας, μεταξύ άλλων για τον έλεγχο και τη διαχείριση των πανδημιών και την προστασία των δημοκρατιών μας.

Πρέπει να προστατέψουμε τη σύσταση **νέων ειδών ευρωπαϊκών επιχειρήσεων σε στρατηγικούς τομείς**, παλαιούς και νέους (από τους αναπνευστήρες μέχρι την τεχνολογία 5G και τις μεταφορές του μέλλοντος), που θα μας επιτρέψουν να διατηρήσουμε τη μελλοντική στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης στο σύνολό της, σε έναν ριζικά μεταβαλλόμενο κόσμο.

Πρέπει να κατανοήσουμε πώς μπορούμε να διαπλάσουμε τον αυριανό κόσμο της εργασίας μετά από αυτό το κοινωνικό πείραμα —απίστευτης και πρωτοφανούς κλίμακας— έξυπνης εργασίας.

Χρειαζόμαστε μια **νέα εποχή εμπορικής πολιτικής**, νέους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, συντονισμό της διακυβέρνησης των οικονομιών των 27 κρατών μελών και, τέλος, να βρούμε ενδεχομένως το θάρρος να αντιμετωπίσουμε το τελευταίο ταμπού: **μια πραγματική δημοσιονομική ένωση που θα επισημάνει την ύπαρξη πλήρως ανεπτυγμένων συστημάτων οιονεί φορολογικών παραδείσων εντός της Ένωσης.**

Και πρέπει να διαχειριστούμε αυτό το στάδιο έχοντας το θάρρος να υιοθετήσουμε έναν διαφορετικό τρόπο σκέψης για θεμελιώδη ζητήματα όπως: ο επιμερισμός των βαρών· η δημιουργία ιδίων πόρων της ΕΕ για τη διατήρηση αυτών των μειζόνων πολιτικών του μέλλοντος· η διαχείριση του χρέους, που αποτελεί όντως καρπό της ύπαρξης ανισοτήτων, αλλά και της μη ενδεδειγμένης αντιμετώπισής τους σε ορισμένα εθνικά συστήματα· η δυνατότητα θέσπισης των κατάλληλων εργαλείων για το κοινό χρέος, με στόχο την ανάκαμψη και τον μελλοντικό προγραμματισμό.

Οι κυβερνήσεις έχουν λάβει μέτρα μερικού ή πλήρους περιορισμού για τη συγκράτηση της πανδημίας της νόσου COVID-19. Πώς μπορούμε να εξασφαλίσουμε ότι οι περιορισμοί αυτοί συνάδουν με τις νομικές δικλίδες ασφαλείας μας;

Η απάντηση στην κρίση της νόσου COVID-19 είχε αρνητικό αντίκτυπο σε αρκετά θεμελιώδη δικαιώματα. Οι αναπόφευκτοι περιορισμοί έθεσαν όρια στην ελευθερία κυκλοφορίας και διασυνοριακών μετακινήσεών μας. Η ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι περιορίστηκε, και το ίδιο συνέβη όσον αφορά τα δικαιώματα προστασίας της ιδιωτικής ζωής, μέσω συστημάτων ιχνηλάτησης δεδομένων.

Είναι σαφές ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει μια πρωτόγνωρη πρόκληση, η οποία πρέπει ωστόσο να διευθετηθεί χωρίς να υπονομευθούν οι δημοκρατίες και τα θεμελιώδη δικαιώματά μας.

Η κοινή μας ευρωπαϊκή ιστορία μάς έχει διδάξει ότι δεν μπορούμε να ανεχόμαστε τη διάβρωση του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ήπειρό μας. Δεν θα πρέπει να ξεχάσουμε ποτέ ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δημιουργήθηκε ως ανάχωμα στον αυταρχισμό και τον απολυταρχισμό, μέσω μιας δημοκρατικής Ένωσης που αποσκοπεί στην προαγωγή της ειρήνης, των αξιών της και της ευημερίας των λαών της (Άρθρο 3 της ΣΕΕ)

Αυτά που θεσπίστηκαν ως προσωρινά μέτρα δεν μπορούν να παγιωθούν, αναιρώντας αγώνες δεκαετιών για ελευθερίες και ισότητα. Πρέπει να εξέλθουμε από την κρίση διατηρώντας τις δημοκρατίες μας — και την Ευρωπαϊκή μας Ένωση — αλώβητες.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η αρμόδια ομάδα της για τα θεμελιώδη δικαιώματα και το κράτος δικαίου επαγρυπνούν ενάντια σε κάθε απόπειρα μόνιμης τροποποίησης των αρχών του δικαίου, της δημοκρατίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Ποιος θα πρέπει να είναι ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών στη διάρκεια της πανδημίας;

Η ικανότητα μετριασμού των επιπτώσεων της νόσου COVID-19 εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ικανότητα της κοινωνίας των πολιτών να διατηρήσει τον ρόλο της και να εκφράσει τις ανησυχίες της όσον αφορά τη δημόσια αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Η κοινωνία των πολιτών θα επιτελέσει ιδιαίτερα κρίσιμο ρόλο στη διαμόρφωση της ανάκαμψης και της ανασυγκρότησης μετά τη νόσο COVID-19. Το Ταμείο Ανάκαμψης πρέπει να οδηγήσει σε μέτρα

που θα επιτρέψουν στην ΕΕ να μεταρρυθμίσει και να ενισχύσει την οικονομία της με μια ψηφιακή ενιαία αγορά και να πορευθεί στον δρόμο της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι Ευρωπαίοι χρειάζονται περαιτέρω απτά αποτελέσματα και τα χρειάζονται επειγόντως, προκειμένου να γίνουν πιο ανταγωνιστικοί σε ένα μεταβαλλόμενο κόσμο.

Η κοινωνία των πολιτών διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη μετάβαση προς μια οικολογικότερη και πιο ψηφιακή οικονομία, στην υλοποίηση μέτρων για την προώθηση μιας έξυπνης, κυκλικής και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών οικονομίας βασισμένης στην προσέγγιση μιας δίκαιης μετάβασης.

Ωστόσο, η κρίση υπονομεύει την ικανότητα της κοινωνίας των πολιτών να εργάζεται για το δημόσιο συμφέρον. Ο συρρίκνωση του χώρου δράσης των πολιτών, οι περιορισμοί στις μετακινήσεις και οι διαρκώς αυταρχικότερες πολιτικές σε πολλές χώρες καθιστούν εξαιρετικά δύσκολες τις συνθήκες εργασίας για την υπεράσπιση συμφερόντων και τη λογοδοσία.

Είναι επιτακτική ανάγκη να μην οδηγήσει η κρίση σε περιττό ή υπερβολικό περιορισμό των δικαιωμάτων. Οι έκτακτες εξουσίες πρέπει να ασκούνται υπό τον άμεσο έλεγχο του Κοινοβουλίου, με σεβασμό του κράτους δικαίου και να μην παρατείνονται πέραν της διάρκειας της κρίσης.

Η διατήρηση των ελεγκτικών μηχανισμών, των ελέγχων και των ισορροπιών του πολιτικού συστήματος είναι καθοριστικής σημασίας προκειμένου να αποφευχθεί η διολίσθηση από την αντιμετώπιση μιας επείγουσας κατάστασης σε μια μόνιμη κατάσταση υπονόμησης του κράτους δικαίου.

Ποιες πρωτοβουλίες θα αναλάβει στο προσεχές μέλλον η ΕΟΚΕ σχετικά με την κρίση της COVID-19;

Στην ΕΟΚΕ επικεντρωνόμαστε ιδιαίτερα στην αξιολόγηση της εξελισσόμενης κατάστασης όσον αφορά την πανδημία, καθώς και στους σοβαρούς κινδύνους που ενέχει τόσο για το μέλλον των οικονομιών και των κοινωνιών μας όσο και για τη δημοκρατική λειτουργία.

Τους τελευταίους τρεις μήνες, η ΕΟΚΕ ενίσχυσε την πολιτική της παρουσία και την ισχυρή της συμβολή στη σχετική συζήτηση και στις αποφάσεις που λαμβάνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Παρά τις προκλήσεις λόγω της εργασίας εξ αποστάσεως, εξασφαλίσαμε τη συνέχεια των δραστηριοτήτων μας πραγματοποιώντας εικονικές συνεδριάσεις όλων των οργάνων μας, καθώς και την πρώτη μας εξ αποστάσεως σύνοδο ολομέλειας. Εκδώσαμε επίκαιρες δηλώσεις για να εκφράσουμε τις ανησυχίες μας σχετικά με την τρέχουσα κρίση και εγκρίναμε [επτά έγγραφα θέσης σχετικά με την αντίδραση της ΕΕ στη νόσο COVID-19](#). Αυτό απέδειξε την ικανότητά μας να επιτυγχάνουμε αποτελέσματα και να ανταποκρινόμαστε στο κάλεσμα του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για να εκφράσουμε τη γνώμη μας σχετικά με την ολοκλήρωση της νομοθετικής διαδικασίας.

Συγκροτήσαμε ειδική **υποεπιτροπή**, αποτελούμενη από 15 μέλη της οποίας θα προεδρεύω, σχετικά με την «**Ανάκαμψη και την ανασυγκρότηση μετά την κρίση της νόσου COVID-19**», η οποία θα επιληφθεί τόσο της υλοποίησης των μέτρων που έχουν ήδη αποφασιστεί όσο και της προετοιμασίας του περιεχομένου του μελλοντικού σχεδίου ανάκαμψης που συνδέεται με το επόμενο ΠΔΠ, επί του οποίου η πρόταση της Επιτροπής θα παρουσιαστεί την επόμενη εβδομάδα.

Επ' ευκαιρία της 70ής επετείου της Διακήρυξης Σουμάν, υπογράψαμε, μαζί με δέκα εθνικές ΟΚΕ μεταξύ των οποίων και η ελληνική, δήλωση για να τιμήσουμε τα θεμέλια του ευρωπαϊκού οικοδομήματος και να ενώσουμε τις δυνάμεις μας στον αγώνα κατά της νόσου COVID-19.

Τέλος, η ομάδα της ΕΟΚΕ για τα θεμελιώδη δικαιώματα και το κράτος δικαίου θα συνεχίσει επίσης να παρακολουθεί στενά κάθε απόπειρα τροποποίησης των αρχών του δικαίου, της δημοκρατίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων λόγω της κρίσης του κορονοϊού στα κράτη μέλη.

Στον απόηχο της πανδημίας, πιστεύετε ότι ο κοινωνικός διάλογος και ο διάλογος με τους πολίτες, όπως τον διαχειρίζονται οι εθνικές ΟΚΕ, θα ενισχυθεί και με ποιον τρόπο;

Η νόσος COVID-19 δημιουργεί αφόρητη πίεση στους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τους εργαζόμενους της ΕΕ, που δικαιολογημένα φοβούνται για την υγεία και την εργασία τους αλλά και για το μέλλον των παιδιών τους. Αυτές οι στιγμές απαιτούν ομόφωνη επίδειξη θάρρους και συλλογική προσπάθεια: εδώ είναι που χρειάζεται να κάνει τη διαφορά ο κοινωνικός διάλογος και ο διάλογος με τους πολίτες.

Οι **ευρωπαϊκές Οικονομικές και Κοινωνικές Επιτροπές**, εκπροσωπώντας την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών, είναι σήμερα, περισσότερο από ό,τι στο παρελθόν, **προνομιακό πεδίο κοινής ανάπτυξης και υποβολής προτάσεων**, πεδίο σύγκλισης των κινητηρίων δυνάμεων των κοινωνιών μας που μπορεί να επιτρέψει στα εθνικά και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να λαμβάνουν ισχυρές και κοινές αποφάσεις.

Οι **εθνικές ΟΚΕ πρέπει να συμβάλουν στη διαμόρφωση των χαρακτηριστικών της ανέλιξης/ανάκαμψης**. Χρειαζόμαστε ένα εκτεταμένο σχέδιο ανάκαμψης, που θα μπορούσαμε ενδεχομένως να ονομάσουμε **«Σχέδιο De Gasperi για την ΑναγΕΕννηση»**, με σκοπό όχι μόνο τον επιμερισμό των βαρών και τη στήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών για την καταπολέμηση της πανδημίας, αλλά και **την καλύτερη διαμόρφωση του κοινού μας μέλλοντος**.

Ωστόσο, η καλή θέληση και η αυξανόμενη ευαισθητοποίηση ως προς τις παγκόσμιες απειλές, και όχι μόνον λόγω των ιών, που θέτουν σε κίνδυνο τον πλανήτη και την ανθρωπότητα, δεν επαρκούν.

Χρειαζόμαστε νέες δομές που θα εργαστούν για την επίτευξη «μετασχηματιστικής ανθεκτικότητας», δηλαδή για μια αντίδραση στην κρίση που δεν θα μας επαναφέρει απλώς εκεί που βρισκόμασταν πριν από λίγες εβδομάδες, αλλά θα αλλάξει την Ευρώπη προς το καλύτερο με προοπτική τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αναλογιστούμε άμεσα πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε πολύ διαφορετικές συνθήκες σε σχέση με εκείνες που χαρακτήρισαν την ευρωπαϊκή οικονομική εξέλιξη των τελευταίων ετών και να ξεκινήσουμε έναν νέο κύκλο ανάπτυξης που θα είναι πολύ πιο βιώσιμη σε κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο, αλλά και από οικονομική άποψη. Πρόκειται για ένα «άλλα προς τα εμπρός» και όχι «προς τα πίσω», στο σημείο όπου βρισκόμασταν πριν από λίγες εβδομάδες, όταν καταγγέλλαμε απαράδεκτες κοινωνικές και εδαφικές ανισότητες ή σοβαρές βλάβες στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία.